

jeg altsaa nu gør nogle Bemærkninger angaaende disse Punkter, gælder det naturligvis, hvad der er fremført af dem begge.

Det ærede 3die Medlem for 6te Kreds sagde, at vi med Hensyn til Ægteskabsstiftelse her i Landet burde have den valgfrie Ordning; den valgfrie Ordning har man i Sverige og Norge, og den burde vi ogsaa indføre her. Men hvad vil den valgfrie Ordning sige? Vil det ærede Medlem hermed have en Ordning, ifølge hvilken Landets Borgere kan vælge, om de vil borgerligt eller kirkeligt vies? Jeg tror ikke, det er en saadan Ordning, det ærede Medlem tilsigter. Baade i Sverige og Norge har man en saadan Ordning. Der er nemlig en Præst i Embede forpligtet til at ægteforene en Mand og en Kvinde, som overfor ham begærer det, og som opfylder de almindelige af Loven stillede Betingelser. Dette er den gamle, overleverede Ordning indenfor den protestantiske Kirke, der kræver af Præsterne, at de skal rette sig efter Landets Love. Men jeg forstaaer det saaledes, at det er det, man nu vil bort fra her i de Kredse, hvor man hævder, at vi skal have en valgfri Ordning af Ægteskabet. Det, de vil, er, at Præsterne skal have Lov til at vælge, om de vil ægteforene de danske Mænd og Kvinder, som henvender sig til dem for at blive Mand og Hustru, Præsterne skal have Lov til at sige til Borgerne, som opfylder de almindelige lovlige Betingelser: Vi vil dog ikke vie jer, I kan gaa hen og blive borgerlig ægteforenet. Det er Valgfrihed for Præsterne, man vil, men ikke for Borgerne, og dette forekommer mig at være en meget daarlig Ordning. Vi skulde ikke have det saaledes, at det var Embedsmændene, der regerede, og Borgerne, som havde at bøje sig, men saaledes, at Borgerne vidste, at naar de opfyldte Lovens almindelige Krav, havde en Embedsmand overfor dem at udføre den Virksomhed, som i Kraft af Udnævnelsen til hans Embede er ham betroet. Hvis det derfor er en saadan valgfri Ordning — en Ordning, som giver Borgerne Frihed til at vælge, om de vil kirkeligt eller borgerligt vies —, som man fra deres Side, der hævder dette Standpunkt, ønsker at gennemføre, er vi kommet ind paa et andet Forhandlingsgrundlag end det, der har foreligget i det høje Folketing; men i øvrigt maa jeg principielt holde paa, at Ægteskabets Stiftelse skal være borgerlig, thi Ægteskabet er en borgerlig Akt, som bør indgaaes for de borgerlige Myndigheder for at faa sin borgerlige Virkning. Hvis

der saa er nogen, der ønsker en kirkelig Indvielse bagefter, kan det være en Sag for Vedkommende selv, og saa kan det ogsaa være en frivillig Sag, om Præsten vil give den kirkelige Vielse eller ej. Men en Præst skal ikke have Lov til at nægte Borgere, som ønsker at blive gift og opfylder de almindelige Betingelser, at ægteforene dem, med den Virkning, at vedkommende kan være nødt til at rejse hele Landet igennem for at lede efter en Præst, der vil vie dem, maaske oven i Købet med det Resultat, at en saadan Præst slet ikke findes, saa at man kan risikere, at danske Borgere, som opfylder Lovens Betingelser for at blive ægteforenet, ikke kan blive det, fordi Præsten nægter at vie dem.

Det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hauch) udtalte med Hensyn til Spørgsmaalet om Forældremyndigheden, at han syntes, at § 52 var en meget god Paragraf, idet den foreskriver, at Forældremyndigheden over de fælles Børn tilkommer Ægtefællerne i Forening. Men det lod til, at det ærede Medlem vilde have, at det skulde egentlig være hele Indholdet af Reglerne om Forældremyndigheden. Hvis vi gik dertil, vilde vi blot bringe yderligere Uklarhed, ja, Forvirring ind paa dette Omraade, thi det kan ikke hjælpe noget at skrive, at Forældremyndigheden over Børnene tilkommer Mand og Hustru i Forening, naar man ikke giver nogen Regel for, hvorledes Tvistigheder mellem de to, der skal forenes om Udøvelsen af Myndigheden, skal løses. Derfor er § 53 og de følgende Paragraffer absolut nødvendige til at udfylde den Regel, som er givet i § 52. Det ærede Medlem sagde, at det kunde blive en højst uheldig Tilstand, naar Faderen fik Forældremagten over et Barn og Moderen over et andet, og brugte den Vending, at det var da ingen Idyl. Nej, det vil umuligt kunne blive nogen Idyl, men Idyllen maa ogsaa være gaaet i Stykker, inden der blev truffet en saadan Bestemmelse. Det er ikke de Ægteskaber, man kan kalde idyliske, hvor Overøvrigheden, kaldet af Ægtefællerne, skal træffe Bestemmelse om, hvorledes Forældremyndigheden over Børnene skal udøves. Jeg maa derfor atter indprente, ligesom jeg gjorde det, da jeg havde den Ære første Gang at anbefale Lovforslaget til dette høje Ting, at det er kun de Ægteskaber, der er gaaet i Stykker, i hvilke Overøvrigheden kommer til at træffe saadanne Bestemmelser.

§ 79 foreskriver, at en Ægtefælle, som